

ALGEMEENE VERGADERING der
leden van het Instituut te Paramaribo woon-
achtig, gehouden aldaar 5 April 1867.

Tegenwoordig de heeren: mr. E. A. van Emden, F. Castairs en J. F. A. Cateau van Roseveldt, commissarissen, en verder de heeren: S. Abendanon Sz., A. M. Coster, dr. F. A. C. Dumontier, T. J. Eyken Sluyters, J. H. A. W. baron van Heerdt tot Eversberg, M. S. van Praag, J. van Praag, mr. G. J. A. Bosch Reitz en S. van Dissel.

De voorzitter, de heer van Emden, verzoekt, na opening der vergadering, den heer Cateau van Roseveldt zich met het houden der notulen te belasten, waartoe deze zich bereid verklaart en zet verder het doel der bijeenkomst uiteen, die hoofdzakelijk strekken moet om de belangen van het Instituut, vooral in betrekking tot Suriname, te bespreken.

Het punt, dat in de eerste plaats tot uitvoerige gedachtewisseling aanleiding geeft, is de contributie. (De daaromtrent geuite denkbeelden en gevoelens zijn uitvoerig medegedeeld en besproken in het verslag der bestuursvergadering van 21 September, waarnaar dus verwezen wordt.)

De voorzitter treedt daarna in een betoog omtrent het nut, dat het Instituut ook voor deze volkplanting kan hebben en toont aan dat behalve hetgeen deze instelling uit een wetenschappelijk oogpunt zal vermogen, zij door middel van de Bijdragen en afzonderlijke werken de belangstelling in de kolonie vermeerderen en zodoende hare welvaart bevorderen zal. Het Instituut wil niet alleen in algemeenen zin kennis en wetenschap bevorderen, maar beoogt ook het oplossen van practische vraagstukken, die in onmiddellijke betrekking met deze kolonie staan. Als zoodanig noemt hij de immigratie, eene levenskwestie voor de kolonie.

De heer Bosch Reitz meent dat de immigratie, zooals die

zich in de fransche en engelsche kolonien heeft voorgedaan, van genoegzame bekendheid is en dat hij het practisch nut niet ten volle beseft van eene bespreking der immigratiekwestie. Immers het aanvoeren van arbeiders voor de plantaadjes is daarvan het hoofddoel; hoe of in welken vorm deze daarvan worden voorzien, is geheel hetzelfde. De kolonisatie is een ander punt en van de bespreking daarvan is zeer veel nut te trekken.

De voorzitter meent dat hoe meer kennis in het buitenland over Suriname verspreid wordt, hoe meer de belangstelling, die het zoo zeer behoeft, zal toenemen. Het bespreken van koloniale vraagstukken, zooals kolonisatie en immigratie, acht hij daarom van dadelijk nut.

De heer Dumontier zegt dat van immigratie met Europeanen voor Suriname nimmer sprake kan zijn. Hij ontvouwt eenige redenen van natuurkundigen aard, die het koloniseeren met Europeanen ontraden en haalt feiten aan uit de koloniale geschiedenis om te staven, dat die kolonisatie steeds is mislukt.

Het beweren van den heer Dumontier vindt bij andere leden tegenspraak: sommigen erkennen dat de dure en slechte voeding in het nadeel is van eene kolonisatie met Europeanen, maar dat deze door uitbreiding van den veestapel te verbeteren zou zijn; andere leden erkennen de ongeschiktheid van Europeanen voor de suikerkultuur, maar zijn van oordeel dat sommige takken van landbouw, zooals veeteelt, tuinbouw en voornamelijk de cacaokultuur en ook fabriekarbeid met voordeel door Europeanen zouden kunnen gedreven worden.

De heer Dumontier ontwikkelt nader de oorzaken die europeesche kolonisatie in de keerkringlanden moeten doen mislukken. Hij zegt dat, alhoewel het slechte en dure voedsel dat hier verkregen kan worden, wel een voorname reden is, dit echter niet alles is; de groote vochtigheid van het klimaat, de hooge gemiddelde jaarlijksche temperatuur, de miasmen die daardoor steeds ontwikkelen en oorzaken van langdurige ziekten zijn, zijn aanwezig en kunnen nooit veranderd worden. Zelfs de cacaokultuur waarbij de arbeider in het lommer onder de boomen werkt, acht hij voor den Europeaan ongeschikt. Wordt de europeesche landbouwer in een tropisch klimaat ziek, waartoe veel meer oorzaken voorhanden zijn dan in zijn vaderland, dan komt hij niet licht weer op zijn verhaal; zijne krachten zijn ondermijnd, hij kan voor zich en de zijnen niet meer werken en ziedaar hem tot het pauperisme gebracht. Hij wijst op

het overschot der zoo treurig afgeloopene kolonisatie met Europeanen te Groningen aan de Saramacca; wijst niet alleen op den ongunstigen gezondheidstoestand der geboren Europeanen, maar vooral op de kinderen der kolonisten die hier geboren zijn, wier toestand indedaad betreurenswaardig is. Het zijn slechts feiten die hij laat spreken; hij wenschte dat het anders ware.

De voorzitter meent dat er groote bezwaren aanwezig zijn tegen het koloniseeren met Europeanen en vindt het gesprokene door den heer Dumontier allezins gewichtig; maar hij geloof tevens dat, wanneer alle mogelijke voorzorgen genomen worden in het belang der voeding, huisvesting, kleeding en van de gezondheid in het algemeen, het dan nog niet zoo bepaaldelijk uitgemaakt is, dat europeesche kolonisatie in Suriname nooit zou gelukken.

De heer Abendanon oppert vervolgens het denkbeeld op bepaalde tijden vergaderingen te houden, waarop de voorzitter voorstelt die vergadering om de drie maanden te doen plaats hebben, met welk voorstel de vergadering zich vereenigt. In eene der eerstvolgende bijeenkomsten zal de kwestie der kolonisatie meer opzettelijk worden besproken.
